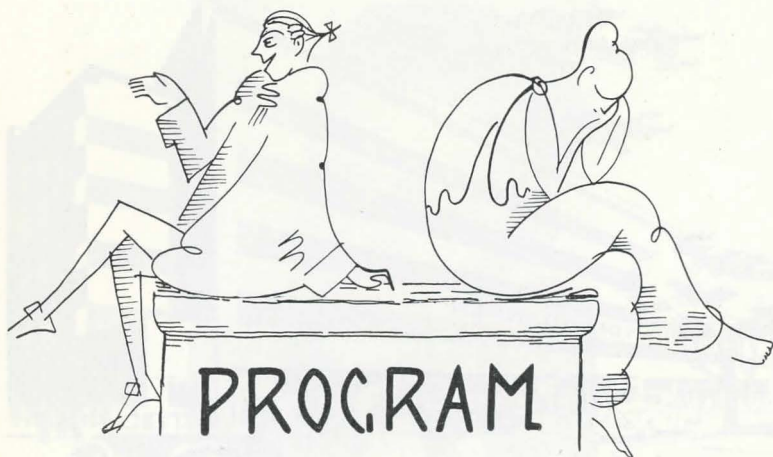

AARHUS TEATER

AARHUS TEATER
DIREKTION: POUL PETERSEN

TEKSTBIDRAG:

Calle Flygare:

„DEN TOSSEDE KOMPONIST“

*

AFTENENS INSTRUKTØR

*

Aarhus Teater åbner sine døre for en ny sæson og ønsker Dem hjertelig velkommen!

Vi kan i år byde Dem på et stærkt varieret repertoire, spændende over festlige operetter, moderne lystspil og verdensdramatik af både ældre og nyere dato. Vi håber De mange gange i vinterens løb vil gentage Deres besøg i vort teater og ønsker Dem fortsat

god fornøjelse!

A large, stylized handwritten signature in black ink, likely belonging to a member of the Aarhus Teater staff.

SVEN AGE LARSEN

Aftenens instruktør

Aftenens instruktør

Så byder vi atter balletmester *Sven Åge Larsen* velkommen til Århus! I de forløbne år har Sven Åge Larsen smykket vort teater med sine elegante og spændende iscenesættelser. – Vi husker »Champagnegaloppen«, dansene i »Aladdin« og endelig sidste års universitetsforestilling: Ben Johnson's »Volpone«.

Sven Åge Larsen er kendt og elsket af teatergængere over hele Norden for sine strålende iscenesættelser af operetter og musicals. – Selv fortæller Sven Åge Larsen:

»Mit kendskab til musicals har jeg erhvervet i deres fædreland: Amerika. Jeg har opholdt mig i Staterne gennem flere perioder af mit liv. Første gang var da jeg forlod Det kgl. Teater og rejste til New York, for at arbejde hos den store Fokin. Jeg dansede på Broadway og var i fire sæsoner fast knyttet til operaen i Chicago.

Hjemkommet til Danmark dannede jeg en trup: »De tre fra Det Kongelige og Ole Willumsen«. Foruden pianisten Ole Willumsen medvirkede solodanserinde Gertrud Jensen og balletmester Kaj Schmidt, der ligesom jeg, begge havde forladt Det kgl. Teater.

Her i Danmark dansede vi blandt andet paa Aarhus Teater. Vi gæstede operaen i Stockholm og optrådte i Helsingfors. Da truppen opløstes, fik jeg tilbud om engagement i Göteborg, og det førte til et længere ophold i Sverige; jeg blev der nemlig i 21 år! Jeg var en tid fast balletmester ved »Södra Teatern« i Stockholm, og satte som gæsteballetmester fire helaftens balletprogrammer op på »Kungliga Operaen«.

Men jorden brændte under mine fødder. Jeg måtte ud, se noget nyt, søge videre udvikling! Jeg rejste atter til Amerika. Her ud-

dybde jeg mit kendskab til »the musical«, det amerikanske navn for operetten. Amerikanerne tog denne kunstart op, førte den videre, fornyede dens noget klichéagtige handlingsform og persontegnning. Kort sagt: Operetten blev »up to date«!

Jeg rejste hjem for at iscenesætte »Oklahoma« i Göteborg og mødte for første gang teaterforlæggeren Lars Schmidt, den fantastisk dygtige teatermand, der som den første har indført musicals i Skandinavien. Mit møde med Lars Schmidt udviklede sig til et vidunderligt samarbejde og et varmt venskab.

Jeg har sat syv musicals i scene i henholdsvis: Stockholm, Göteborg, Malmö, Oslo, Helsingfors og nu sidst i Reykjavik. Efter Århus rejser jeg til Helsingfors for at sætte en af de dejlige gamle operetter op, nemlig »Sommer i Tyrol« på »Finske Operaen«.

Men nu er det jo »Frøken Nitouche«, det gælder! – Jeg er lykkelig for gang på gang at vende tilbage til Aarhus Teater, til dets charmerende ensemble af dygtige og alvorligt arbejdende skuespillere. Lykkelig for at få lov til at arbejde her hos direktør Poul Petersen, hvem jeg skylder så megen tak for de opgaver, han i årenes løb har betroet mig.

Det skal blive spændende igen at vise århusianerne »Frøken Nitouche«, den evigt unge operette, der i en menneskealder har gået sin sejrsgang over alverdens scener. »Frøken Nitouche« har trofast fulgt Aarhus Teater, og dets skiftende publikum har ligeså trofast taget dens indsmigrende melodier og muntre optrin til sit hjerte.»

Og Sven Åge Larsen slutter:

»Kære publikum! Også denne gang håber jeg, De vil nynne Dem bort fra hverdagens bekymringer i takt til de kendte, klassiske og elskede toner!«

GERDA GILBOE

Aftenens gæst

En af de første roller *Gerda Gilboe* fremstillede som purung skuespillerinde ved Aarhus Teater var titelrollen i »Frøken Nitouche«. Publikum tog hende ganske til sit hjerte og gav ikke siden slip på hende.

Man mindes hende endnu som en vidunderlig *Puk* i »En Skærsommernatsdrøm«, som *Agnes* i »Fruentimmerskolen«, og vi glemmer vel aldrig *Gerda Gilboes* dejlige stemme fra de utallige operette- og operapartier, hun har kunnet glæde sit store og trofaste publikum med.

Gerda Gilboes charmerende og yndefulde *Frøken Nitouche* skal for tredje gang erobre Århus, og der er ingen tvivl om at det vil lykkes. Vi modtager hendes lille vævre og humørsmittende person med åbne arme –

hjertelig velkommen Gerda Gilboe!

Af den svenske elevinstruktør og teaterhistoriker *Calle Flygare*, har vi modtaget:

„DEN TOSSEDE KOMPONIST“

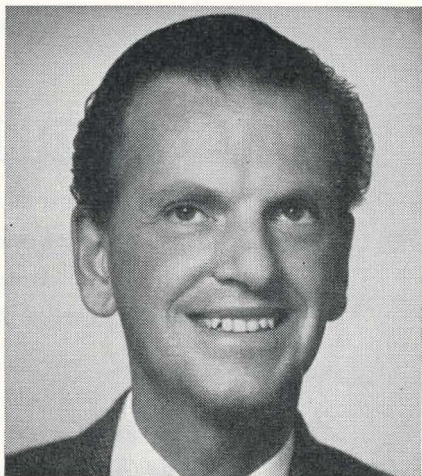
*»Teatrets lyst er Floridor,
og klosterets trøst er Célestin,
den flinke, flotte Floridor,
og den bigotte Célestin.«*

Ja, den lille vise kender De vel allerede? Ellers vil De i aften lære den at kende, når tæppet har været oppe et lille kvarters tid for første akt af den i år 75 år gamle operette »Frøken Nitouche«. Men De ved sikkert ikke, at den lille sang er skrevet på tre toner, på g, a og h (i g-Dur), og at »Nitouche«s komponist, M. Florimond Ronger-Hervé derved vandt et væddemål. Den besejrede var en af hans venner, der havde benægtet, at det var muligt at skrive en vise på kun tre små toner.

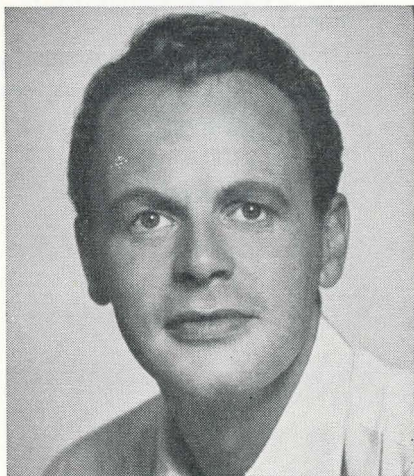
Hvem var han egentlig, denne M. Hervé? Da »Nitouche« blev færdig i 1883, var han en herre på 58, der bl. a. havde givet sine librettister til opgave i bogen at tegne et ungdomsportræt af ham selv. Egentlig hed Hervé, Ronger. Da han som ganske ung mand var færdiguddannet ved Paris' konservatorium, blev han ansat som organist ved St. Eustache-kirken, der ligger lige overfor Central-hallerne i Paris' centrum. Han spillede på sit orgel, vel ikke til trøst for små klosterfrøkeners som her i operetten, men ofte for hallernes tykke madammer, når de, efter at have snydt kunderne i de tidlige morgentimer, måtte ind og knæle for Madonna og bede om hendes tilgivelse.

Men han var teatergal, den unge fyr. Han blev kapelmester ved det lille morskabsteater, »Palais Royal« under sit kunstnernavn Hervé. Teatret blev vel næppe besøgt af hans høje foresatte ved St. Eustache, så han tjente godt ved denne dobbelttilværelse, ind-

(Forts. side 23)

Jørgen Fønss

Preben Borggaard

1. forestilling i sæsonen 1958-59

FRØKEN NITOUCHE

Operette i 4 akter af *Henri Meilhac & Alb. Millaud*

Oversættelse: *Erik Bøgh* – Musiken: *Hervé*

Isenesættelse: *Sven Åge Larsen*

Kostumer: *Maria Deleuran* – Dekorationer: *Jens-Anker Olsen*

PERSONERNE:

Priorinden *Marie Brink*
Denise de Flavigny, elev *Gerda Gilboe* (som gæst)
Célestin, organist, musiklærer *Jørgen Fønss*
Nonnen *Tove Errboe*
Grev Chateau Gibus, major *Paul Smyrner*
Fernand de Champlatreux, dragon *Preben Borggaard*
Gustave, officer *Fritz Brun*
Robert, officer *Jørgen Blaksted*
Loriot, korporal *Preben Harris*

Teaterdirektøren *Ulf Stenbjørn*
Regissøren *Gyrd Løfquist*
Corinna, primadonna *Elin Reimer*
Gimbletta } skuespillerinder { *Hanne Ribens*
Lydia } *Lone Lindorff*
Sylvia } *Inge Kolding*
Korporalen *Peter Eszterhas*
1. elev *Else Leach*
2. elev *Ebba Høeg*

Elever – Skuespillerinder – Officerer – Soldater

1. akt: I klosteskolen »Svalereden«.
2. akt: På teatret.
3. akt: I kasernegården.
4. akt: I klosteskolen »Svalereden«.

Længste ophold efter 2. akt – Spilletid: ca. 2½ time.

Marie Brink

Elin Reimer

til han fik råd til helt at hellige sig den glade muses kunst som yndet folkelig komiker, der selv skrev tekst og musik til de små komiske farcer i een akt, der blev opført på hans eget lille »Gal-skabernes Teater« ved Boulevard du Temple. Napoleon den Tredies minister, hertugen af Morny, havde skaffet ham bevillingen, dog måtte der kun optræde *to* skuespillere på scenen: Hervé selv og hans kollega, den dygtige kvindeimitator Joseph Kelm. (Situationen minder unægtelig meget om det lille sommerrevyteater, Ny Ravnsborg i København.)

Hervés teater havde et stampublikum, »demi-monden«: Paris' unge adelige døgenigte, de såkaldte cocodéer og deres damer, der blev kaldt cocottes. Disse havde deres fast abonnerede logepladser i den store opera og kendte hver tone i modekomponisterne Meyerbeers, Halévys og Gounods store tragiske operaer, hvorfor Hervé kunne få dem til at hyle af grin, når han i musikken til sine sangfarcer på »Les Follies« parodierede de store mestres berømte arier og duetter. Hervés sangfarcer blev kaldt operetter (små operaer), og hermed skabte han den kunstart, der fra midten af 1850'erne kom til at slå vaudevillen helt ud i det parisiske publikums gunst. Hervés geniale efterfølger, kølnerjøden Jacques Offenbach, fik året efter at »Les Follies« var startet, i 1855, sit eget lille operetteteater: »Les bouffes parisiennes« ved Champs-Élysées. Man kunne således sige, at Hervé åbnede operettens dør og Offenbach trådte ind. Hervé blev kaldt operettens Christoffer Columbus, Offenbach dens Amerigo Vespucci.

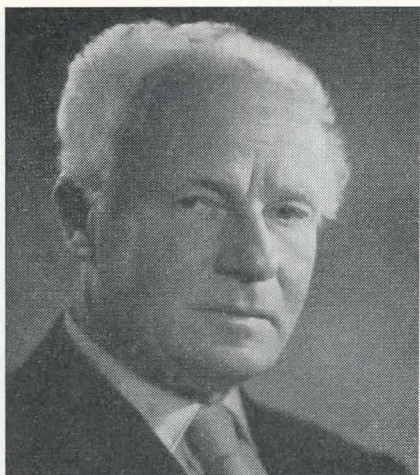
Begge lukkede snart deres små teatre for på bestilling at skrive store operetter i tre akter for teatre med mange solister, kor og større orkestre; men de blev ved med at gøre nar af den store operastil lige til slutningen af tredserne. I 1869 kulminerede Offenbachs parodier med »Røverne«, Hervés med »Den lille Faust«, en vanvittig morsom parodi på Goethes skuespil og Gounods opera.

Efter krigen mod Preussen i 1870-71 fik Paris' publikum smag for en mindre sindssvag operettestil, og Lecocq fremtræder med sin »Madame Angots Datter« og »Den lille Hertug«. Hervé og

Offenbach prøver på at følge med, og ved en lejlighed er de med i den samme forestilling, en reprise på »Théâtre des Variétés« af Offenbachs udødelige ungdomsværk »Orfeus i Underverdenen«. Hervé, nu midt i halvfjerdserne og lige så populær i Paris, som Oswald Helmuth er det i Danmark i dag, spiller Jupiters store komiske rolle, Offenbach dirigerer.

1890 dør Offenbach, og så begynder Hervé at skrive operetter i en ny stil, elskværdige yndefulde sangspil, dog med mange farceløjer i handlingen: 1882 »Lili«, 1883 »M:lle Nitouche«, 1884 »Kosakpigen«. I hovedrollerne ses den yndige Anna Judic. Hervé døde 1892, og hele Paris begræd savnet af »den tossede komponist«, le compositeur toqué. Det var hans kælenavn efter en af de første små enakts-operetter på »Les Folies«.

Calle Flygare.

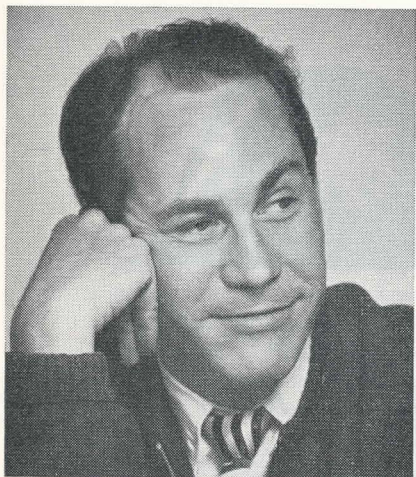
Paul Smyrner

Tove Errboe

Preben Harris

Gyrd Lofqvist

Ulf Stenbjörn

Aftenens dirigent
kapelmester
Arvid Andersen

I tilknytning til Aarhus Teater oprettes fra og med denne sæson to nye scener:

UNG SCENE og FORSØGSSCENEN

UNG SCENE koncentrerer sig om forestillinger, der i særlig grad beskæftiger sig med de unge og deres problemer. Vi vil spille stykker, der handler om ungdommen og henvender sig til ungdommen i både mørke og lyse toner. UNG SCENE spiller paa Aarhus Teaters scene nogle søndag eftermiddage og vi indleder med John Osbornes kendte og omdiskuterede »Ung Vrede« søndag den 28. september.

FORSØGSSCENEN oprettes på Scalasalens tribune og bliver en intim scene, hvor vi vil præsentere århusianerne for den ny verdensdramatik, den såkaldte »avant-garde«. Vi vil her spille spændende og utraditionelle dramatikere som Ionesco, Tardieu, Adamov og Beckett, der huskes fra Aarhus Teaters opførelse af »Vi venter på Godot«. Dog vil der også blive spillet andre ting, som vi finder egnede for den intime scene. Vi håber, at alle interesserede i det moderne teaters nye strømninger må finde vej til FORSØGSSCENEN.

Brochuren der omhandler både UNG SCENE og FORSØGSSCENEN fås gratis i alle kiosker.

Aarhus Teaters personale

Sæson 1958-59

Damer:

Ruth Brejnholm
Marie Brink
Tove Errboe
Mime Fønss (instruktør)
Jane Jeppesen
Inge Kolding
Bodil Lindorff (instruktør)
Lone Lindorff
Elin Reimer
Hanne Ribens
Ebba With

Herrer:

Gustaf Bentsen
Preben Borggaard
Fritz Brun
Karl Erik Christophersen
Preben Harris
Harald Hejst
Wm. Knoblauch
Gyrd Løfqvist (instruktør)
Poul Petersen (instruktør)
André Sallyman
Paul Smyrner
Ulf Stenbjørn (instruktør)
Gunnar Stryhn
Ad. Wantzin

Gæster: Gerda Gilboe – Bodil Ipsen – Jon Iversen –
Helge Kjørulff-Schmidt – Erik Mørk.

Gæsteinstruktører: Sven Åge Larsen – Eduard Mielche.

Elever: Ebba Høegh – Else Leach – Helen Mathiasen. – Jørgen
Blaksted – Christoffer Bro – Peter Eszterhas.

Overregissør: Ad. Wantzin.

Kostumière: Maria Deleuran.

Teatermalere: Jens-Anker Olsen – Ivan Mogensen.

Scenemester: Aage Rishøj.

Belysningsmester: Holger Nielsen.

Regissør: Poul Gulstad.

Sufflør: Ingeborg Jensen.

Pressesekretær: Preben Harris.

Programsekretær: Helen Mathiasen.

Landsdelsscenernes repertoireplan

Sæson 1958-59

AALBORG TEATER

Norman Krasna	Kære Ruth
Bernard Shaw	Jeanne d'Arc
Ludvig Holberg	Henrik og Pernille
Somerset Maugham	Den Hellige Flamme
Jean Giraudoux	Apollon fra Bellac
Jean-Paul Sartre	Den anstændige Luder
Andre Roussin	Han, Hun og Satyren
Sophie Breum & Thorvald Larsen	Jul i Købmangsgården
George Axelrod	Pigen Ovenpå
Jean Anouilh	Dans under Stjernerne
C. Hostrup	Eventyr på Fodrejsen
Soya	Brudstykke af et Mønster
Leo Fall	Dollarprinsessen

ODENSE TEATER

Philip King & Falland Cary	Sømand Pas På!
Henrik Ibsen	Vildanden
John Osborne	Ung Vrede
Kjeld Abell	Eva aftjener sin Barnepligt
Ludvig Holberg	Den politiske Kandestøber
Tennessee Williams	Drømmen om Orfeus
Friedrich Dürrenmatt	En Dame kommer til Byen
Terrence Rattigan	Fra Bord til Bord
Garson Kanin	Født i Går
Scharling & Reumert	Nøddebo Præstegård

Henrik Ibsen	Peer Gynt
Andre Roussin	Han, Hun og Satyren
Bert Brecht & Kurt Weil	Laser og Pjalter
Jean Anouilh	Lærken
Franz Lehar	Den glade Enke

AARHUS TEATER

Meilhac & Millaud	Frøken Nitouche
John Osborne	Ung Vrede
William Douglas Home	Week-end på Landet
Bernard Shaw	Pygmalion
William Shakespeare	En Skærsommernatsdrøm
Gæstespil af	Helge Kjærulff-Schmidt
Friederich Dürrenmatt	En Dame kommer til Byen
Hugh Mills	Når Engle Elsker
Maxwell Anderson	Vintersolhverv
Franz Lehar	Den glade Enke

UNG SCENE

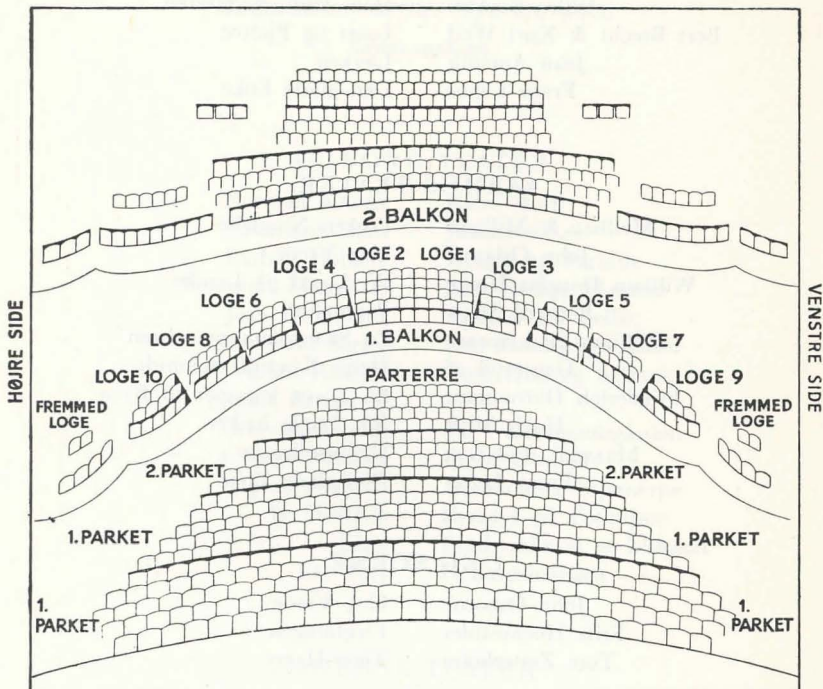
John Osborne	Ung Vrede
Fritz Hochwälder	Flygtningen
Tore Zetterholm	Tiger-Harry

FORSØGSSCENEN

(Aarhus Scala)

Første forestilling:

Tennessee Williams	I Forfald
Jean Tardieu	Stemmerne
Eugene Ionesco	Jaques eller Underkastelsen

	Ord. pris		Ord. pris
1. parket, 1.—5. rk.	10,00	1. balkon, klapsæder	6,00
1. parket, 6.—10. rk.	9,00	Fremmedloge, 1. rk.	12,00
2. parket	8,00	Fremmedloge, 2. rk.	10,00
Parterre	7,00	2. balkon, 1. rk.	8,00
1. balkon, 1. rk.	10,00	2. balkon, 2.—4. rk.	5,00
— øvr. rk. loge 1—4	9,00	2. balkon, 5.—7. rk.	4,00
— øvr. rk. loge 5—10	8,00	2 balkon, 8.—10. rk.	2,00

Billetter kan købes og forudbestilles uden forhøjelse 6 dage frem fra kl. 11—17 i Scalas forhal. Derudover salg til forestillingsdagen fra kl. 17 i billetkontoret i teatrets forhal. — **Telefon 2 26 22.**

Billet-priserne kan forandres ved gæstespil, tournee og særforestillinger. — Ved tlf.-bestilling betales et noteringsgebyr af 15 øre pr. billet. — Alle ovennævnte priser er incl. garderobe.